

ముసలమ్మ మరణం

యస్. ఆర్. నంది

జ్ఞానాళ కూడా ముసలమ్మ అరగంట ఆలస్యంగా కంపెనీ చేయకానేసరికి కంపెనీ మేనేజరు ఆమెను పనినించి తీసేశాడు. ఆయనకి కౌవలసింది తన పనిగాని, ఇలాంటి ముసలాళ్ళ మీద జాలీ దయా కాదు... ముసలమ్మ ఏమీ మాటాడకండా వెనక్కి తిరిగిపోయింది.

తన గుడిసె చేరుకొనేసరికి పక్కంటి వెంకన్నకొడుగు, రాముడు గబగబా ముసలమ్మ దగ్గరకివచ్చి "నింమామ్మ, ఇంత త్వరగా వచ్చే ఛాన్స్?" అని అడిగాడు.

"నన్ను పనిలోంచి తీసేశారుబాబూ" అంటూ ముసిల్లి గుడిసెలోపలికి వెళ్ళింది. రాముడు గూడ ఆమెతోబాటు లోపలికి వెళ్ళాడు.

"ఐతే మంచిదే కను మామ్మా? ఇంకెప్పుడూ యిక్కడే వుండి నాకు కథలు చెప్పొచ్చు" అన్నాడు, వాడు ఆనందంతో.

ముసలమ్మ గెంతుకున్న రాముడికేసి నవ్వుకొంటూ చూసి బయటికి వల్ల దారితీసింది.

"ఎక్కడికి మామ్మా?" అని ప్రశ్నించాడు, తిరిగి కంపెనీకి వెళ్ళిపోతుండేమోనని.

"రేపనుసాపులో బియ్యానికి... రా, నీకూ రావాలని వుంటే..."

మామ్మ ఆహ్వానించడమే తడవుగా రాముడు మామ్మ చెయ్యిపట్టుకొని రేపను గుకొణంకేసి బయలుదేరాడు. మామ్మ ఒక్కర్తీ ఆగుడిసెలో బతుకుతోంది. కొడుగులేరు, కూతుళ్లు లేరు. అసలు 'నా' అన్నవారెవరూలేరు. పుగాకు కంపెనీలో పనిచేస్తూ వచ్చిన నాలుగు కూలిడబ్బులతో ఆ చిన్న గుడిసెలో గంజి కాచుకొని జీవిస్తోంది. ఇప్పుడు పనిపోయింది. పెట్లో ఒక రూపాయుంటే, అది తీసుకొని బియ్యం కొనడానికి బతులు దేరుతోంది. ఈ రూపాయతో ఇక ముసలమ్మ కూలిచేసి కూడబెట్టుకొన్న డబ్బులు పూర్తిగా ఐపోతవి. మరిక తర్వాత పస్తే.

అవును, పస్తే అని ఆ ముసలమ్మకీ తెలుసు ఒక్కొక్కప్పుడు మూడు పూటలూ పస్తుండి' మడతెరుడుములు తిన్నా - ఎందుకీ వెళ్ళవ నన్ను, ఏనూతిలోనో, గోతిలోనో పడి చస్తే మంచిది - అనే భావమే ఎప్పుడూ ఆమెకి కలగలేదు. ఆ కాలం వొచ్చేవరకు తను బతికుండా అనే మూఢ నమ్మకంతోనే బతుకుతోంది.

రేపను గుకొణంలో బియ్యం అయిపోయాయి. ముసలమ్మ రాముణ్ణి తీసుకొని వెనక్కి వచ్చేసింది.

గుడిసెలోకి వెళ్ళింతర్వాత మామ్మ కుక్కమంచంలో కూలబడింది. రాముడు ఆమెపక్కనే కూచున్నాడు.

"మామ్మా, నిన్న చెప్పిన కథ యిప్పుడు పూర్తిగా చెప్పవూ?" అని అడిగాడు రాముడు.

"అవునవును. మరచేపోయా నామాట. ఎంత వరకూ చెప్పాను?" అంది.

"రైతు దూ దూ అని కుక్కల్ని పిలచాడు. పదికుక్కలు అక్కడికి చేరి రైతు చేతిలోని ఎంగిలిముద్ద కోసం తోకలాడిస్తూ తలతల్లి కంగారు పడుతున్నాయి. రైతుకి కాస్త దూరంలో ఒక ముసిలికుక్క గూడ ఆ ముద్ద కొనమే తోకాడిస్తోంది గాని దగ్గరకి రాలేక పోతోంది..." అంటూ రాముడు చెబుతున్నాడు.

"రాలేకపోవడం కాదు బాబూ, ఈ కుక్కలు రానివ్వటం లేదు."

"రానివ్వటం లేనూ? ఎందుకు మామ్మా?" అత్యంతగా ప్రశ్నించాడు.

"మరి అదిగూడ వచ్చిచేరితే పదకొండు కుక్కలవుతవి కదూ, అందుకు."

"అయితే మాత్రం?"

"అది గూడ వచ్చి కలిస్తే వీట్ల వాటా కాస్త తగ్గిపోతుంది కదూ?"

ముసలికుక్క కలిసినంతలో ఈ పదికుక్కల

నాటా ఎలా తగ్గిపోతుందో రాముడు వూహించ లేకపోయాడు.

“అయితే దాన్ని నేను తీసుకొని వెంచుకొంటాను” అన్నాడు చివరికి, ఇది కథ అని మరచి.

ముసలమ్మ నవ్వింది.

“ఎవరే ఆరుక్క బతులు నన్ను వెంచుకో?”

“నిన్నా?” పకపకా నవ్వాడు రాముడు.

“నిన్నెలా వెంచుకోవాలి మమ్మా?” అన్నాడు.

“సరేతే అమాటవిడిచివెట్టు. ఇకకథవిను.”

“కథ వింటాను గాని మామ్మా, ఇన్నికథలు నువ్వెలా నేర్చుకొన్నావు?”

“నాకు ఐదున్ను నేర్పించింది బాబూ! మీ నాన్నంత పెద్దవాడివయితే నువ్వు నాలాగు కథలు కొత్తకొత్త చెప్పగలవు.”

“ఛా! నాన్నంత పెద్దవాణ్ణయితే నేను పొలాల్లో కష్టపడి బియ్యం పండిస్తానుగాని కథలు చెబుతూ కూచుంటా నేవెటికీ... మరి మానాన్న చూడు ఎప్పుడయినా నీలా కథలు చెబుతాడేమో? సరేగాని మామ్మా, పొద్దుట నీకు కాస్త చద్దన్నం తేవాలనుకొని నేను తినకండా దాచాను. ఇప్పుడు వెళ్ళి తెస్తాను. తింటావుకదూ?” అన్నాడు నిలబడి.

ముసలమ్మ నవ్విందిగాని సమాధానం ఏమీ చెప్పలేదు. రాముడు పరుకెత్తుకపోయి, మరో నిమిషంలో మూకుడుతో కాస్త గంజి తీసుకొచ్చాడు.

“మామ్మా, అన్నమంతా అమ్మ చిన్నతమ్ముడికి పెట్టేసింది. ఇంట్లో ఇక అన్నంలేదు. గంజి తెచ్చాను. తాగు మామ్మా” అంటూ మూకుడుని అందించాడు. ముసలమ్మ ఆతృప్తగా ఆ గంజిని తాగు మూకుడు రాముడికిచ్చింది. రాముడు మూకుడు తీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

ముసలమ్మ పక్కనున్న రేషను కార్డుకేసి చూసింది. తల పైకెత్తింది. ఇప్పుడే తాగినగంజి కడుపులోకి వెళ్ళి కాస్త తృప్తినిచ్చింది. ఒక తేన్నుగూడ వచ్చింది. రాముడు తిరిగి వచ్చాడు మరో గంటలో.

“మామ్మా, సాయంకాలం నేను అక్కయింటికి పట్నం వెడతాను” అన్నాడు. ముసలమ్మ సరేఅన్నట్టు తలూపింది. రాముడు కాసేపు మామ్మతో కబుర్లాడి తర్వాత యింటికి వెళ్ళి

పోయాడు.

ఆ సాయంకాలం రాముడు వాళ్ళ అక్కయింటికి రాజమండ్రి, అమ్మ, నాన్న, తమ్ముళ్ళతో కలిసి వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

నాలుగు రోజులయింది. రాముడు యింకా తిరిగి రాలేదు. ముసలమ్మ మంచమీద పడివుంది. పక్కనే రేషను కార్డు వుంది. ఆమెకి దూరాన ఎండలో మెరుస్తున్న వరిపొలాలు అగుపిస్తున్నాయి. కాని కళ్ళెత్తి చూడలేకపోతోంది. కడుపు లోపలికి పోయింది.

“మామా, మామ్మా... నేను అక్కయ్యని తీసుకొని” అంటూ రాముడు గుడిపెలోకొచ్చి, చచ్చినట్టు పడున్న మామ్మని చూసి, కంకారుగా పక్కకివచ్చి, “మామ్మా, మామ్మా” అని కదిపాడు.

“బాబూ, రాముడూ... నిన్ను నే ఆ ముసలి కుక్క చచ్చిపోయింది. పాకీవాళ్ళు దాన్ని ఈజ్జేకారు. ఇక కథ పూర్తి అయిపోయినట్టే. ఈ కార్డు తీసుకొని నాన్నకియ్యి” అంటూ రేషనుకార్డు రాముడికిచ్చింది.

“ఎందుకు మామ్మా, నాన్న పొలంలో కొవలసినంత ధాన్యముందిగా?”

“పిచ్చినాయనా! ధాన్యమున్నంతలోసరా? ఆది నోట్లోకి రావడానికి ఎన్ని పన్నులు చెల్లించాలో నీకు తెలీదు. చెల్లించినా ఆది అధికారుల స్వాగ్ధనమవాలి. అందువల్ల ఈ కార్డు తీసుకొని, వొంగతనంగా బియ్యం తెచ్చుకోండి.”

“మరి నీకు?”

“నేను చచ్చిపోతాను. నాలాంటి వాళ్ళు లక్షల మంది ఛస్తేనేగాని, కథలు కాలక్షేపానికి వినే నీలాంటివాళ్ళు బతకలేరు బాబూ. నేను బతికుంటే ఆ ముసలి కుక్కలా మీ వాటాల్లో కాస్తకాస్త లాభంకంటున్నాను...” అంటూనే ముసలమ్మ కళ్ళు మూసుకుంది.

“మామ్మా... మామ్మా” అంటూ విడ్డాడు రాముడు.

ఆ విధివాళ్ళు చందాలెత్తి ముసలమ్మని మట్టిచేశారు. కాని పాకీవాళ్ళు చచ్చిన ముసలి కుక్కని దూరంగా పారేయకండా అక్కడే చెత్తకుండీలో విసిరేశారు.